

09.02.2015

Kj/4

§ 141

V 25.2.2015, Stj / Valtuutettu Leo Straniuksen aloite vegaaniruuan saamiseksi kaupungin päiväkoteihin

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystä siten, että päätösehdotuksen toinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi."

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää katsoa valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Leo Stranius ja 39 muuta valtuutettua ovat tehneet 27.8.2014 valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Helsingin päiväkodeissa otetaan käyttöön mahdollisuus valita lapselle myös vegaaniruoka.

Kaupunginhallitus viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi voimassa olevat ravitsemussuositukset ohjaavat varhaiskasvatusvirastossa päivähoidon ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Päivähoidon ateriat muodostavat noin 2/3 lapsen päivittäisestä ravinnontarpeesta muodostaen yhdessä

kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden.

Koko väestölle tarkoitettut, yleiset suomalaisten ravitsemussuositukset on uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi eräille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Sosiaali- ja terveysministeriön laatima ravitsemussuositus "Lapsi, perhe ja ruoka" vuodelta 2004 sisältää koko perheen ravitsemussuositukset sekä suosituksia päiväkotiruokailuun. Suositus on tarkoitus uusita keväällä 2015, jolloin siinä tullaan ottamaan kantaa myös lasten vegaaniruokavalioon.

Varhaiskasvatusvirasto arvostaa perheiden valintoja ja pyrkii ottamaan heidän toiveensa huomioon mahdollisuuksien mukaan. Vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotiin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaattilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa.

Helsingissä myös koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään aterian lisäkkeillä. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta kuitenkin siten, että kouluateria kattaa 1/3 oppilaan ravitsemuksesta, kun taas varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta.

Päivähoidon ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja Palmia -liikelainoksen välinen sopimus, joka on päivitetty varhaiskasvatusvirastolle 31.1.2014. Päivähoidon ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa ja ruokatuotteiden tuotekehityksen resursseista vastaa Palmia -liikelaitos. Vegaaniruokavalioon sopivien ruokatuotteiden kehittämien vaatii aikaa ja resursseja. Vastaavia tuotteita ei ole vielä kehitetty päivähoidon tarpeisiin, mutta kouluille kehitettyjä tuotteita voidaan hyödyntää osittain myös päivähoidossa.

Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa, mutta tilannetta voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen. Lapselle järjestetään päiväkodissa vanhempien niin halutessa lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikkunnan tuotteita, maitovalmisteita ja kananmunaa.

09.02.2015

Kj/4

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Allekirjoitettu, Stranius Leo valtuustoaloite
- 2 Stranius Leo valtuustoaloite

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Muutoksenhakukielto, valmistelu

Tiedoksi

Varhaiskasvatuslautakunta
Palmia -liikelaitoksen johtokunta

Päätöshistoria

Varhaiskasvatuslautakunta 25.11.2014 § 222

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Varhaiskasvatuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Leo Straniuksen ym. valtuustoaloitteesta koskien vegaaniruoan saamista kaupungin päiväkoteihin:

Päivähoidossa ruokailee päivittäin noin 21 000 lasta. Päivähoidon ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta ja ne muodostavat yhdessä kotona nautittujen aterioiden kanssa lapsen ruokavalion kokonaisuuden. Ruoan ravitsemuksellinen laatu on lasten hyvinvoinnin kannalta ensiarvoisen tärkeää.

Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi ravitsemussuositukset ohjaavat päivähoidon ruokalista- ja ateriasuunnittelua. Koko väestölle tarkoitetut yleiset suomalaisten ravitsemussuositukset on uusittu vuonna 2014. Tämän lisäksi tietyille väestöryhmille on annettu erillisiä ravitsemussuosituksia, joissa on otettu huomioon kyseisten väestöryhmien ravitsemukselliset erityistarpeet. Sosiaali- ja terveysministeriön laatima ravitsemussuositus "Lapsi, perhe ja ruoka"

vuodelta 2004 sisältää koko perheen ravitsemussuositukset sekä suosituksia päiväkotiruokailuun. Suositus tullaan uusimaan huhtikuussa 2015, jolloin siinä tullaan ottamaan kantaa myös lasten vegaaniruokavalioon. Helsingin kaupungin päiväkodeissa ei tällä hetkellä tarjota vegaaniruokaa. Tilannetta voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen. Lapselle järjestetään päiväkodissa vanhempien niin halutessa lakto-ovo-vegetaarinen ruokavalio, jossa käytetään monipuolisesti kasvikkunnan tuotteita, maitovalmisteita ja kananmunaa.

Arvostamme perheiden valintoja ja pyrimme ottamaan heidän toiveensa mahdollisuuksien mukaan huomioon. Vanhempien niin halutessa, lapselle voidaan tarjota vanhempien päiväkotiin toimittamaa vegaaniruokaa. Lapsi saa ruoan päiväkodista niinä päivinä, kun ruoka sopii vegaaneille. Muina päivinä vanhemmat tuovat pääruoan. Päiväkodin keittiö täydentää kokonaisuuden energialisäkkeillä, salaateilla, leivällä ja ruokajuomalla. Aamu- ja välipalalla pyritään soveltuvasti tarjoamaan vegaanilapselle sopivaa ruokaa. Vanhemmat sopivat ruoan toimituksista päiväkodin keittiö- ja hoitohenkilökunnan kanssa. Vanhemmat vastaavat vegaanilapsen kokonaisravitsemuksesta. Vuonna 2011 tehdyn kyselyn mukaan toimintamallia noudatti noin 25 perhettä. Perheiden määrän arvioidaan nykyisin olevan samalla tasolla tai hiukan suurempi. Perheiden toiveet voivat muuttua, jos toimintamalli muuttuu.

Helsingissä myös koulujen kasvisruokavalio sisältää maitotaloustuotteita ja kananmunaa. Vegaaniruokavaliota noudattaville lapsille kouluateriat järjestetään soveltuvista kasvisruokalistan ruokalajeista, joita täydennetään aterian lisäkkeillä. Kun vanhemmat haluavat lapsensa noudattavan vegaaniruokavaliota, ohjataan heidät lapsen kanssa keskustelemaan ruokavaliosta kouluterveydenhoitajan kanssa. Kouluruokailu eroaa varhaiskasvatuksen ruokailusta siten, että kouluateria kattaa 1/3 oppilaan ravitsemuksesta, kun varhaiskasvatuksen ateriat kattavat 2/3 lapsen ravinnontarpeesta.

Tampereella on vegaaniruokavalio tuotu vaihtoehdoksi päiväkoteihin syksyllä 2013. Tampereen kaupungin kouluissa ja päiväkodeissa lapsi saa vegaaniruokavalion allergiaohjelman periaatteella. Saadaksean lapselle vegaaniruokaa on vanhempien käytävä lapsen kanssa terveydenhoitajan luona. Tampereen mallin mukainen terveydenhuollon kuormittaminen vegaaniruokan tarjoamiseksi päiväkodeissa ei ole Helsingissä mahdollista.

Päivähoidon ruokalista suunnitellaan keskitetysti yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Päivähoidon ruokapalvelujen järjestämistä ohjaa varhaiskasvatusviraston ja Palmia-liikelaitoksen välinen sopimus, joka perustuu sosiaalivirastossa 2.10.2010 allekirjoitettuun

09.02.2015

Kj/4

sopimukseen. Sopimus on päivitetty varhaiskasvatusvirastolle 31.1.2014. Ruokatuotteiden tuotekehityksen resurssista vastaa Palmia-liikelaitos. Vegaaniruokavalioon sopivien ruokatuotteiden kehittämien vaatii aikaa ja ennen kaikkea taloudellista resurssia. Helsingin kouluruokailun osalta maidottomien ja kananmunattomien kasvisruokien kehittämiseen meni yhdeksän kuukautta. Vastaavia tuotteita ei ole kehitetty päivähoiton tarpeisiin, mutta kouluille kehitettyjä tuotteita voidaan hyödyntää osittain myös päivähoitossa.

Päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on 7,26 euroa päivässä (aamupala 1,83 euroa, lounas 3,60 euroa ja välipala 1,83 euroa). Arvioitu vegaaniruokavalion lisäkustannus ilman erityistuotteita on noin 4,80 euroa/lapsi/päivä.

Käsittely

25.11.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Esittelijä muutti esitystään niin, että lausunnon loppuun lisätään seuraavat virkkeet: Päiväkotihoidossa keskimääräinen lapsikohtainen ateriakustannus on 7,26 euroa päivässä (aamupala 1,83 euroa, lounas 3,60 euroa ja välipala 1,83 euroa). Arvioitu vegaaniruokavalion lisäkustannus ilman erityistuotteita on noin 4,80 euroa/lapsi/päivä.

Vastaehdotus:

Jani Moliis: Korvataan kappaleessa, joka alkaa sanoilla "Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi", virke "Tilannetta arvioidaan uudelleen, jos valtakunnalliset ravitsemussuositukset vegaaniruuan osalta muuttuvat." kuulumaan seuraavasti: "Tilannetta voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen."

Kannattajat: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Jani Moliis: Poistetaan kappaleesta, joka alkaa sanoilla "Tampereella on vegaaniruokavalio tuotu" viimeinen lause "Tampereen mallin mukainen terveydenhuollon kuormittaminen vegaaniruuan tarjoamiseksi päiväkodeissa ei ole Helsingissä mahdollista."

Kannattajat: Veronika Honkasalo

Vastaehdotus:

Jani Moliis: Lisätään kappaleeseen, joka alkaa sanoilla "Päivähoidon ruokalista suunnitellaan" viimeisen lauseen ("Vastaavia tuotteita ei...") loppuun, "mutta kouluille kehitettyjä tuotteita voidaan hyödyntää osittain myös päivähoitossa."

Kannattajat: Veronika Honkasalo

09.02.2015

Kj/4

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Korvataan kappaleessa, joka alkaa sanoilla "Lasten hyvän ravitsemuksen saavuttamiseksi", virke "Tilannetta arvioidaan uudelleen, jos valtakunnalliset ravitsemussuositukset vegaaniruuan osalta muuttuvat." kuulumaan seuraavasti: "Tilannetta voidaan tarvittaessa arvioida uudelleen."

Jaa-äännet: 3

Mukhtar Abib, Juha Sola, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 4

Mika Ebeling, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Terhi Mäki, Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Jani Moliisin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 4–3. Tyhjää äänesti 2.

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Poistetaan kappaleesta, joka alkaa sanoilla "Tampereella on vegaaniruokavalio tuotu" viimeinen lause "Tampereen mallin mukainen terveydenhuollon kuormittaminen vegaaniruuan tarjoamiseksi päiväkodeissa ei ole Helsingissä mahdollista."

Jaa-äännet: 4

Mukhtar Abib, Mika Ebeling, Juha Sola, Tuomas Tiihonen

Ei-äännet: 3

Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 2

Terhi Mäki, Aleksi Niskanen

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä esittelijän ehdotus voitti Jani Moliisin vastaehdotuksen äänin 4–3. Tyhjää äänesti 2.

3 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lisätään kappaleeseen, joka alkaa sanoilla "Päivähoidon

09.02.2015

Kj/4

ruokalista suunnitellaan" viimeisen lauseen ("Vastaavia tuotteita ei...") loppuun, "mutta kouluille kehitettyjä tuotteita voidaan hyödyntää osittain myös päivähoitossa."

Jaa-äännet: 0

Ei-äännet: 5

Mika Ebeling, Veronika Honkasalo, Jani Moliis, Tuomas Tiihonen, Sanna Vesikansa

Tyhjä: 4

Mukhtar Abib, Terhi Mäki, Alekski Niskanen, Juha Sola

Poissa: 0

Suoritettussa äänestyksessä Jani Moliisin vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 5–0. Tyhjää äänesti 4.

11.11.2014 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Erja Suokas, ruokapalveluvastaava, puhelin: 310 43246
erja.suokas(a)hel.fi
Armi Vaden, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43346
armi.vaden(a)hel.fi

Palma-liikelaitoksen jk 20.11.2014 § 45

HEL 2014-010501 T 00 00 03

Lausunto

Merkittiin, että esittelijä poisti perusteluosan kaksi viimeistä kappaletta sekä poisti toisen kappaleen viimeisestä virkkeestä sanan huomattavia.

Palma-liikelaitoksen johtokunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteesta vegaaniruuan saamiseksi kaupungin päiväkodeissa seuraavasti:

Palma tuottaa ruokapalveluja Helsingin kaupungin päiväkodeissa ja kouluissa. Toimintatapana on sopimuksen mukainen tilaaja-tuottajamalli. Tilaajan ja tuottajan vastuut on määritelty tarkasti sopimuksissa.

Mikäli sopimusten sisältöä muutetaan niin, että vegaaniruokaa tulee

09.02.2015

Kj/4

valmistaa päiväkodeissa, tulee niin tilaajan kuin tuottajankin tehdä tarvittavat toimenpiteet sen mahdollistamiseksi. Tämä tulisi aiheuttamaan tilaajalle suhteessa lisäkustannuksia.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Antti Värtelä

Lisätiedot

Paul-Erik Sultsi, puhelin: 310 32996
paul-erik.sultsi(a)palmia.fi